

SCHOOLPLAN 2021-2025
DE ALK SO

Inhoudsopgave

1. INLEIDING

- 1.1. Gegevens school en bestuur
- 1.2. Totstandkoming schoolplan

2. WIE ZIJN WIJ?

3. DE KADERS: HIER (BE)STAAN WE VOOR

- 3.1 De missie/visie van Heliomare
- 3.2 Collectieve thema's, ambities en speerpunten voor de toekomst

4. ONDERWIJSKUNDIG BELEID

- 4.1. Onderwijsaanbod
 - 4.1.1 Eigen aspecten van kwaliteit
- 4.2. Het pedagogisch klimaat
- 4.3. De veiligheid op school
 - 4.3.1 Eigen aspecten van kwaliteit
- 4.4. Onderwijstijd
- 4.5. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
 - 4.5.1 Eigen aspecten van kwaliteit

5. PERSONEELSBELEID

- 5.1. Inleiding
- 5.2. Bekwaamheidseisen
- 5.3. Het pedagogisch-didactisch handelen
 - 5.3.1 Eigen aspecten van kwaliteit

6. KWALITEITZORGBELEID

- 6.1. De inrichting van onze kwaliteitszorg
- 6.2. Uitgangspunten van het Kwaliteitsbeleid

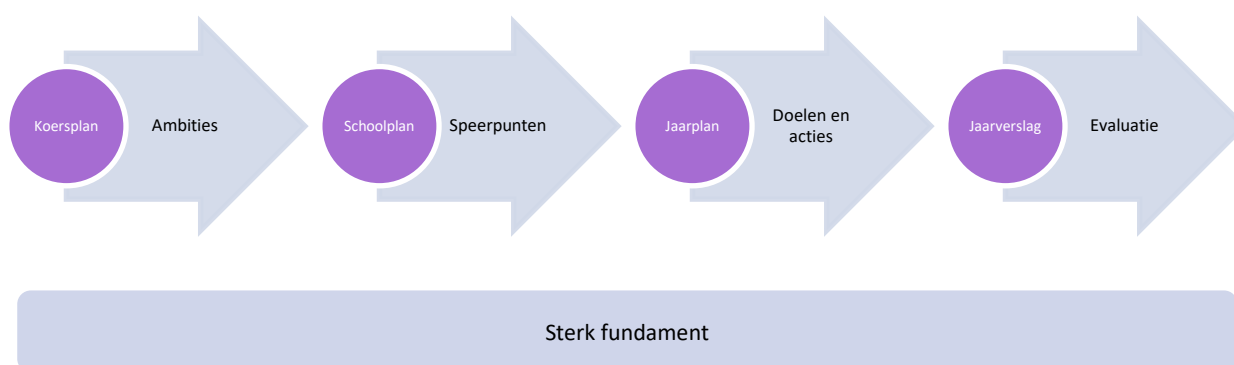
7. ONZE SPEERPUNTEN VOOR 2021-2025

BIJLAGEN

- 1. Vaststellingsformulier Schoolplan
- 2. Inzet Nationaal Programma Onderwijs
- 3. Sponsorbeleid
- 4. Landelijk doelgroepenmodel SO en VSO

Inleiding

Voor 2021-2025 heeft Heliomare Onderwijs een koersplan opgesteld. Vanuit een sterk fundament met integrale kwaliteitsaanpak werken we aan drie collectieve thema's met vastgestelde ambities. Iedere school heeft met het team deze ambities vertaald naar specifieke speerpunten die in dit schoolplan staan opgenomen. Van daaruit maakt ieder team elk jaar een jaarplan waarin de ambities zijn vertaald naar specifieke doelen en acties. Aan het eind van het jaar evalueren we deze in een jaarverslag. Op die wijze wordt vorm gegeven aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

Dit schoolplan beschrijft het beleid, de ambities en de speerpunten van de Alk voor de periode 2021-2025. We hebben ernaar gestreefd dit zo kort en krachtig mogelijk te doen, inclusief de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden. De belangrijkste boodschap van dit schoolplan is zichtbaar gemaakt in een poster die op school hangt en op de website te zien is.

1.1 Gegevens school en bestuur

School: SO de Alk
Brin: 01WX
Schoolleider: Jolande Brinkman
Adres: van Harenlaan 23
Telefoon: 088 920 90 00
E-mailadres: info-dealk@heliomare.nl
Website: www.heliomare.nl

Bevoegd gezag nummer: 40837
Bestuur: Stichting Heliomare
Bezoekadres: Relweg 51, 1949 EC Wijk aan Zee
Telefoon: 088 920 88 88

1.2 Totstandkoming schoolplan

Dit schoolplan is in samenspraak met de medewerkers en belanghebbenden van de Alk tot stand gekomen. We hebben samen gewerkt met Beekveld en Terpstra en hebben gebruik gemaakt van Schoolplan in 1 dag en op 1 poster. Het traject 'Schoolplan in 1 dag' bestaat op hoofdlijnen uit vier fases: de voorbereiding, een ochtend- en middagdeel, en de afronding. Er wordt gebruikgemaakt van het onlangs verschenen Schoolplanspel en het plan wordt vastgelegd op 1 poster.

1. Wie zijn wij?

Op de locatie De Alk bieden wij speciaal onderwijs (SO) aan leerlingen met een verstandelijke, meervoudige beperking en/of een vorm van aan autisme verwante stoornis in de leeftijd van 4 tot en met 14 jaar. Daarnaast bieden wij onderwijs aan leerlingen in het Autisme Centrum Noord Holland 'De Boog' te Heerhugowaard.

Onze afdeling speciaal onderwijs is ingedeeld in kernteams, die bestaan uit:

- de onderbouw
- de middenbouw
- de bovenbouw
- 3 structuurgroepen
- 1 onderwijsgroep in het Autisme Centrum Noord-Holland 'De Boog' te Heerhugowaard.

In schooljaar 2021-2022 zijn er 12 groepen op de locatie De Alk en 1 groep op de Boog (HHW) In totaal zijn er rond de 137 leerlingen op de school ingeschreven, Op De Alk zijn de groepen verdeeld in de Onderbouw (OB), Middenbouw (MB) de Bovenbouw (BB) en de structuurgang (S).

In de onderbouw/middenbouw streven we naar groepen met als maximale grootte 11 leerlingen. In de onderbouw/middenbouw zitten leerlingen tot ongeveer de 8/9-jarige leeftijd. Er is in de groepen veel aandacht voor ADL, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De cognitieve vakken worden door spelend leren aangeboden. Er wordt gewerkt in een vaste leerling-tafel-opstelling en in hoeken. In de onderbouw werken we met een leerkracht en een assistent op de groep. Daarnaast kan er voor individuele leerlingen een persoonlijk begeleider een deel van de dag aanwezig zijn.

In de bovenbouw streven we naar groepen van maximaal 14 leerlingen. De leerlingen van 8-9 jaar stromen door naar de bovenbouw en blijven hier tot maximaal 13-jarige leeftijd. In de bovenbouw hebben de cognitieve vakken (taal en rekenen), sociaal- emotionele leren en de zelfstandigheid/ zelfredzaamheid een belangrijke plek in het dagelijkse onderwijs. In de bovenbouw wordt er gewerkt met een leerkracht en assistent.

In de structuurgang is de groepsgrootte maximaal 9 leerlingen. Er zijn 1 onderbouw- en 2 bovenbouw-groepen. Er wordt gewerkt aan de hand van de TEACCH-methode. De leerlingen behoeven meer structuur dan in de reguliere groepen. De leerling populatie bestaat voornamelijk uit leerlingen met ASS en gedragsproblematiek. In de structuurgroep is er een leerkracht of leraar ondersteuner met 1 assistent, waar nodig is er de mogelijkheid om vanuit de PGB 1 op 1 begeleiding in de groepen te begeleiden. De leraar ondersteuner werkt altijd onder supervisie van een leerkracht.

Het samenstellen van de verschillende groepen is een mix van de volgende factoren: sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling, kalenderleeftijd, gedrag en zorgondersteuning. De leerlingen worden door middel van het leerlingvolgsysteem Parnassys met daarin de Plancius leerlijnen en CED ZML leerlijnen gevolgd.

De Alk staat in een rustige woonwijk aan de zuidelijke rand van Alkmaar. De school bestaat uit 12 leslokalen, 5 grote en kleinere schoolpleinen, een watergewinning bad voor de jongste groepen, een gymnas-tieklokaal en aula. Voor buitenactiviteiten maken we gebruik van de 5 pleinen rond de school, het park de Oosterhout, de bibliotheekvoorziening in het wijkcentrum, de tuintjes op de Volharding en het winkelcentrum aan het Geert Grootplein.

De komende jaren zullen in het teken staan van het bouwen van een expertisecentrum samen met stichting Aloysius (expertisecentrum Nexus HHW).

De Ruimte en een gedeelte van De Alk gaan samen in Heerhugowaard het deel van Heliomare 'bewonen'. Het expertisecentrum met scholen en revalidatie zal begin 2023 worden opgeleverd. De leerlingen en het personeel moeten een zo goed mogelijke transitie maken. Het personeel maakt deel uit van de werkgroep vaste inrichting en speelpleinen/ beweeglokalen. Afhankelijk van de groei van de Ruimte zal de Alk met een klein deel van de leerlingen overgaan naar het expertisecentrum in Heerhugowaard. Zoals het er nu naar uitziet zijn dan 30-40 leerlingen van de Alk (20-25% van de totaal aantal leerlingen). Criteria voor plaatsing in het nieuwe expertisecentrum voor leerlingen zullen moeten worden opgesteld. Personeel kan in het mobiliteitsformulier aangeven wat de wensen zijn.

3. De kaders: hier (be)staan we voor

3.1 De missie/visie van Heliomare

Missie: Waar we voor staan

‘Niemand aan de zijlijn, iedereen doet mee.’

Het onderwijs van Heliomare is bijzonder en wordt gegeven vanuit de missie van Heliomare: ‘niemand aan de zijlijn’. Iedereen in onze samenleving heeft talenten en mogelijkheden. Aansluiten bij iemands talent, bij wat iemand kan, brengt iemand in zijn kracht. Dat geldt ook voor onze leerlingen. We geloven erin dat we niet beperkingen maar mogelijkheden centraal moeten stellen. Aansluiten bij mogelijkheden geeft perspectief. Perspectief op -naar vermogen- optimaal deelnemen aan onze samenleving.

In navolging op de missie van Heliomare ‘niemand aan de zijlijn’ is de visie: Heliomare Onderwijs zet expertise in om leerlingen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte voor te bereiden op een zo zelfstandig mogelijke participatie in de samenleving.

De diversiteit van onze leerlingen in intelligentie, lichamelijke en verstandelijke beperkingen, leer-, gedrags- en/of sociaal-emotionele problematiek is groot.

De scholen binnen de Stichting Heliomare Onderwijs werken integraal samen met Heliomare Revalidatie, Arbeid en Sport. Heliomare Onderwijs is een bovenregionale voorziening die kinderen en jongeren op basis van hun ondersteuningsbehoefte en ontwikkelingsperspectief onderwijs biedt voor een duurzame integratie in de samenleving.

Visie: Waar we voor gaan

Wij vertrekken vanuit de mogelijkheden en talenten van onze leerlingen en in ons onderwijs sluiten wij hierop aan. Dit biedt leerlingen, ouders en medewerkers perspectief. Heliomare Onderwijs zet expertise in om onze leerlingen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte voor te bereiden op een zo zelfstandig mogelijke participatie in de samenleving.

Voor onze school vertaalt zich dat in: Veilig, Samen, Bouwen.

Ons doel is de leerlingen voor te bereiden op een zo geïntegreerd en zelfstandig mogelijk functioneren in de maatschappij op de leefgebieden werken (betaald en onbetaald), wonen, vrijetijdsbesteding en burgerschap. De school werkt niet vanuit een bepaalde godsdienst of levensovertuiging.

3.2 Collectieve thema's, ambities en speerpunten voor de toekomst

Voorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs is een sterk fundament met een integrale kwaliteitsaanpak. Dit fundament is bij ons gericht op: maximale brede onderwijsresultaten, goede inrichting van het onderwijsproces en het schoolklimaat, ondersteund door kwaliteitszorg (met ambitie), een stevige kwaliteitscultuur en deugdelijk financieel beheer (zie hoofdstuk 6). Dit sterke fundament met integrale kwaliteitsaanpak blijft onze permanente focus.

Daarnaast geven de missie en visie van Heliomare Onderwijs inhoud en richting aan het denken en handelen van onze medewerkers. Ook omgevingsfactoren, zowel interne als externe, oefenen invloed uit en bepalen onze ontwikkelagenda. Voor de komende beleidsperiode richten we ons op de volgende drie collectieve thema's:

- **Toekomstbestendig en innovatief onderwijs**
- **Een stimulerende plek om te werken**
- **Heliomare Onderwijs als voorziening en expertisecentrum**

Bij elk van de thema's hebben wij ambities geformuleerd die aansluiten op de huidige ontwikkelingen en ontwikkelbehoeften vanuit de context van onze organisatie. Deze ambities verbinden een verlangen én een belofte: een verlangen naar hoe het onderwijs anno 2025 ingericht zal zijn en een belofte aan leerlingen, ouders en medewerkers.

Toekomstbestendig en innovatief onderwijs

Toekomstbestendig vanuit de basis op orde. Vernieuwen, bewust op pad om op zoek te gaan naar passend aanbod en een passende plek voor leerlingen, steeds in nauwe samenwerking en afstemming met de ouders en betrokken partners. Het gesprek met onze leerlingen en hun ontwikkelingsmogelijkheden vormen daarbij voor ons het uitgangspunt.

We richten onze blik bewust naar buiten en zien een complexere omgeving waar leerlingen momenteel in opgroeien. Dit is van invloed op de participatie van onze leerlingen in de maatschappij. Dit betekent dat ons onderwijsaanbod afgestemd is op wat onze leerlingen nodig hebben in relatie tot de maatschappij en de veranderende arbeidsmarkt. Elke school heeft de opdracht om leerlingen vanuit hun talenten en mogelijkheden goed voor te bereiden op de volgende stap.

Met de voor ons bekende gegevens richten we ons onderwijsaanbod in. Hiertoe werken we interprofessioneel samen als team en met alle betrokkenen. We vinden het belangrijk dat ons aanbod weerbaar, wendbaar en flexibel is. We vinden het belangrijk om creatief om te gaan met onderwijsvormen die bijdragen aan onderwijs op maat en werken daarbij intensief samen met regulier onderwijs, dagbesteding en arbeid.

Ambitie 1: Over 4 jaar hebben onze leerlingen samen met hun directe omgeving regie over hun ontwikkeling. Gezamenlijk weten we waar hun talenten en kwaliteiten liggen en worden zij gestimuleerd deze verder te ontdekken en te ontwikkelen. Zij worden hierbij adequaat en proactief ondersteund door onze professionals, ouders/ verzorgers en ons netwerk.

Speerpunten:

- We weten hoe een leerling binnenkomt, wat was ervoor? En zijn zich bewust van de uitstroomverwachting van de leerling en passen daar adequaat hun didactisch, pedagogisch handelen op aan. (4Dmodel)
- Wij zijn ons bewust van de eigen rol in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt op een planmatige wijze bij aan deze ontwikkeling vanuit de eigen rol.
- We hebben een gedeelde visie op "eigen regie van de leerling en die van hun directe omgeving".
- We hebben een gedeeld beeld van wat wij zien als talenten en kwaliteiten van onze kinderen en hoe we deze zichtbaar maken.
- We hebben goed inzicht in onze (nieuwe) doelgroep en hebben daar ook de juiste kennis voor in huis en weten welke kennis we nog nodig hebben.
- Wanneer passend bij ondersteuningsbehoeften van onze leerling(en) faciliteren we een doorgaande structuur van ons onderwijs in combinatie school-thuis en thuis.

Ambitie 2: Over 4 jaar is ons onderwijs en onze omgeving zo ingericht dat onze leerlingen worden uitgedaagd in een rijke en uitdagende leeromgeving die in nauw contact staat met de wereld om hen heen.

Speerpunt:

- We hebben een visie op wat een uitdagende en rijke leeromgeving is en wat we daarin met elkaar belangrijke uitgangspunten vinden.

Ambitie 3: Over 4 jaar maken we gebruik van ervaring en inzichten uit onderzoek en van ons netwerk, we werken samen met onze partners zodat we onze leerlingen optimaal kunnen voorbereiden op hun volgende stap, waarbij we een duidelijke plek in de maatschappij voor ogen hebben.

Speerpunt:

- We richten onze organisatie zo in dat ouders, interne partners en externe partners kennis en informatie kunnen uitwisselen om samen een doorgaande lijn te vormen.

Een stimulerende plek om te werken

De medewerkers zijn de ziel en het gezicht van Heliomare Onderwijs. Zij bepalen de kwaliteit van het onderwijs. Leerlingen ontwikkelen zich dankzij hun toegewijde ondersteuning, begeleiding en zorg; hun expertise en deskundigheid. Medewerkers werken hierbij intensief en interprofessioneel samen, ook met collega's uit andere disciplines en organisaties.

Heliomare Onderwijs is een lerende organisatie met hoge verwachtingen van haar medewerkers. Hierin is individueel leren, teamleren en organisatieleren met elkaar verbonden. Kennisontwikkeling en -deling vinden niet alleen in de school plaats, maar ook bovenschools, met de andere bedrijfsonderdelen van Heliomare en met externe partners.

Medewerkers worden gezien en gehoord en er is oog en waardering voor ieders perspectief en specifieke bijdrage aan het geheel. Iedere medewerker weet wat er speelt in de eigen organisatie en in het brede werkveld en is op de hoogte van actuele ontwikkelingen. We vinden het belangrijk professionalisering, expertiseontwikkeling en kennisdeling te stimuleren en te faciliteren.

We zijn een aantrekkelijke werkomgeving voor huidige collega's en voor een nieuwe generatie collega's. We werken daarom actief en intensief samen met het middelbaar en hoger beroepsonderwijs, bijvoorbeeld via het aanbieden van stageplekken. Het doel is toekomstige professionals kennis te laten maken met Heliomare Onderwijs en kansen te creëren hen duurzaam aan ons te binden.

Ambitie 1: Over 4 jaar is Heliomare onderwijs zo georganiseerd dat een diversiteit van medewerkers van en met elkaar leren, samen ontwikkelen en werken zodat zij zich met elkaar verbonden voelen en elkaar makkelijk weten te vinden.

Speerpunten:

- We organiseren planmatig onderlinge ontmoeting zowel informeel als formeel die actief bijdraagt aan een veilige en fijne plek om van en met elkaar te leren en ontwikkelen.
- Wij zijn goed in staat om feedback te vragen en te geven in ons team en van onze partners en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een voorwaardelijke sfeer hiervoor.
- We zorgen ervoor dat toekomstige leerkrachten zich kunnen ontwikkelen op onze school.

Ambitie 2: Over 4 jaar is zichtbaar dat iedere medewerker van Heliomare onderwijs gezien en gewaardeerd wordt voor wie hij/zij is en voor zijn/ haar bijdrage. Het personeel van Heliomare is divers en een afspiegeling van de samenleving. De medewerker toont zich eigenaar voor de eigen professionalisering en acteert conform de opdracht van de organisatie.

Speerpunt:

- We richten onze gesprekkencyclus planmatig in en past bij onze visie op een stimulerende plek om te werken.

Ambitie 3: Over 4 jaar ervaren onze medewerkers dat Heliomare Onderwijs een uitstekende werkgever is die ontwikkeling stimuleert, ondersteunt en faciliteert.

Speerpunten:

- We weten welke kennis en expertise binnen de school aanwezig is. En delen deze kennis actief, we kiezen hiervoor werkvormen en die krijgen een vaste plek in onze jaarplanning/ vergaderstructuur.
- Wij weten welke ruimte er is om scholing te volgen en worden gestimuleerd en gefaciliteerd om zich verder te ontwikkelen.

Heliomare Onderwijs als voorziening en expertise centrum

Heliomare Onderwijs staat in verbinding met de andere bedrijfsonderdelen van Heliomare om de ontwikkeling van onze leerlingen zo optimaal mogelijk te kunnen vormgeven. We vinden thuisnabije ontwikkeling voor leerlingen heel belangrijk en richten daarbij onze blik ook bewust naar buiten.

We werken vanuit een ondernemend perspectief intensief samen met externe partners om te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen binnen Passend onderwijs. We delen onze expertise actief en zorgen voor heldere communicatie met onze leerlingen, ouders, het regulier onderwijs en onze uitstroompartners om bij te dragen aan thuisnabije ontwikkeling. Voor ouders en andere externe partners, zoals Jeugdzorg, samenwerkingsverbanden, regulier onderwijs en leerplicht zijn wij een betrouwbare partner.

We zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheid als expertisecentrum en zijn ondernemend in het ontwikkelen van onze eigen kennis, kunde en expertises.

We maken actief tijd en ruimte om ons zowel intern als extern goed te organiseren. We geven goed onderwijs binnen onze eigen scholen en zorgen ervoor dat wij goed in staat zijn het regulier onderwijs te begeleiden en ondersteunen bij het systeem rond de leerling.

Wij zijn ons bewust van ons onderscheidend vermogen en zijn goed in staat deze te delen met de samenwerkingsverbanden en het regulier onderwijs. Zodat wij onze expertise binnen het reguliere onderwijs inzetten om een bijdrage te leveren aan inclusie.

Ambitie 1: Over 4 jaar heeft het team van De Alk zicht op welke expertise bijdraagt aan inclusiever onderwijs in het po/sbo en (v)so en sluit met haar begeleiding aan.

Speerpunt:

- We hebben een visie op inclusiever onderwijs en welke rol de school daarin speelt.
- We weten wat de stappen zijn om de goede hulpvraag bij de juiste persoon neer te leggen. Hiervoor zijn ook de lijnen met andere locaties van Heliomare kort.

Ambitie 2: Over 4 jaar is in onze samenwerking zowel intern als extern zichtbaar dat onze leerling met zijn of haar onderwijsbehoeften centraal staat en is de gevraagde expertise en kennis tijdig en op maat beschikbaar voor de optimale ontwikkeling van onze leerlingen.

Speerpunt:

- We weten welke kennis en kunde binnen onze school aanwezig en relevant is voor onze partners.

Ambitie 3: Over 4 jaar is Heliomare Onderwijs zo georganiseerd dat leerlingen in een doorgaande leerlijn zich kunnen ontwikkelen. Hiervoor is de onderlinge samenwerking tussen medewerkers optimaal op elkaar afgestemd.

Speerpunten:

- Wij vormen met elkaar 1 doorgaande lijn in onze didactische en pedagogische aanpak.
- Onze samenwerking binnen Heliomare verrijkt onze aanpak voor onze leerlingen.

- Onze doorgaande leerlijn is afgestemd met het HCA passend bij de begeleidingsbehoeften van de (individuele) leerling.
- De komende jaren gaat onze tijd en energie ook naar het afscheid nemen van een deel van onze schoolpopulatie richting de nieuwbouw van De Vaandel.

4. Onderwijskundig beleid

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het onderwijs op de school wordt vormgegeven. In de beschrijving van dit hoofdstuk wordt duidelijk gemaakt, hoe invulling gegeven wordt aan de wettelijke opdracht van het onderwijs, rekening houdend met de missie van de school en hetgeen in de komende schoolplanperiode gerealiseerd wordt gezien de visie. Beide zijn beschreven in het vorige hoofdstuk.

4.1 Onderwijsaanbod

De leraren bij ons op school bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Dit wordt aangepast aan het Landelijk Doelgroepenmodel, zie bijlage 3.

Binnen de kaders van de wet maken de leraren keuzes in het aanbod, waardoor zij dit afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. Het aanbod bereidt de leerlingen voor op de vervolgbestemming. De school heeft bovendien een aanbod voor taal en rekenen dat is afgestemd op de referentieniveaus en dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. De leraren verdelen de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen en geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Reguliere groepen

In ons onderwijs gaan we uit van de mogelijkheden van de leerling en sluiten we daar zoveel mogelijk bij aan. Indien een leerling zich veilig voelt zal deze tot ontwikkeling komen. Kennis wordt aangeboden op een manier die bij de leerling past. De leerling leert beter als de leerstof op hem of haar is afgestemd en de interesse van de leerling heeft. Door middel van lessen van de Vreedzame School (Beste Vrienden) wordt gewerkt aan de sociaal emotionele ontwikkeling en veiligheid in school. De lessen zijn minder statisch door samenwerken, afwisseling, bewegen en met praktische, dagelijkse vaardigheden wordt de leerling enthousiast gemaakt voor datgene wat geleerd moet worden. Eigen verantwoordelijkheid en zelfvertrouwen worden aangesproken en gestimuleerd. In de groepen wordt gewerkt met betekenisvolle trajecten. De thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de leerlingen.

Structuurgroepen

Wanneer een leerling dermate beperkt wordt door de ernst van een autistische- of gedrag stoornis en de hulpvraag van de leerling niet beantwoord kan worden in de reguliere groep, bestaat de mogelijkheid tot plaatsing in de structuurgroep. In de structuurgroepen wordt gewerkt volgens de TEACCH-principes.

Onderwijsgroep in Autisme Centrum Noord-Holland 'De Boog'

Het Autisme Centrum Noord-Holland is een unieke ontwikkelplek voor kinderen met autisme die om welke reden dan ook (tijdelijk) niet naar school kunnen. Het Autisme Centrum Noord-Holland is een initiatief van ouders, samen met Esdégé-Reigersdaal en Heliomare. Sinds maart 2018 biedt Autisme Centrum Noord-Holland een nieuwe vorm van zorg in combinatie met onderwijs op locatie 'de Boog' in Heerhugowaard. Het centrum is een veilige plek voor kinderen met autisme, waar ze onderwijs wél aan kunnen. Met intensieve, individuele begeleiding (1-op-1 en in de groep), een onderwijspakket op maat voor elk kind en voortdurende afstemming met de kinderen, ouders en begeleiders in een multidisciplinaire setting, zorgen wij ervoor dat de kinderen weer tot bloei komen en zich aan kunnen sluiten bij de maatschappij. Plezier, balans en eigen motivatie zijn belangrijke uitgangspunten. De zorg en begeleiding wordt gedaan door onze samenwerkingspartner Esdégé-Reigersdaal. Heliomare – De Alk verzorgt het onderwijs.

We maken op De Alk gebruik van verschillende methode en materialen, dit omdat we maatwerk leveren per leerling. We maken veel gebruik van ontwikkelingsmateriaal. Deze worden ook vaak door de leerkrachten zelf ontwikkeld om zo aan te sluiten bij de doelen waar op dat moment aan wordt gewerkt. Een aantal methodes gebruiken we ook digitaal en er zijn aanvullende apps. We zullen de hoofdlijnen hieronder benoemen.

Nederlandse taal:

Hieronder wordt begrepen:

- Mondeling taalonderwijs
- Schriftelijk taalonderwijs
- Taalbeschouwing, waaronder strategieën

Mondeling taalonderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Thematisch werken
(Prenten)boeken
Woordplaten en kaarten
www.omnidu.nl
NT2: Woorden in prenten, zien is snappen

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

COCP
Logopedie in de groep
Individuele logopedie/ zowel op school als 1^e lijns.
NT2 begeleiding in groepsverband

Schriftelijk taalonderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Lezen moet je doen:
*Zeggen wat je ziet (pictolezen)
*Lezen wat je kunt (losse letters)

KIM versie:
Veilig leren lezen Maanversie
Veilig leren lezen Zonversie

Vorbereidend schrijven:
Schrijven zonder pen / Schrijfkriebels / Schrijfdans
Vormenboek Trijntje de Wit

Pennenstreken

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Het werken in drie niveaugroepen in een roulatiesysteem ondersteund door GIP en ADI. De leerkracht werkt met een groepje leerlingen aan de instructietafel, er is een groepje dat zelfstandig werkt uit de methode of met ontwikkelingsmateriaal (afhankelijk van het niveau) en een groepje die schrijfoopdrachten of een digitale opdracht doet. Deze overige 2 groepjes worden begeleid door de assistent en door middel van een afgesproken ronde.

Rekenen/wiskunde

Hieronder wordt begrepen:

- Wiskundig inzicht en handelen
- Getallen en bewerkingen
- Metten en meetkunde

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Rekenvoorwaarden: Zo reken ik ook
Oriëntatie in de getallen 1-10: Remelka
Optellen tot 10: Low-stress
Maatwerk
Gynzy

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Het werken in drie niveaugroepen in een roulatiesysteem ondersteund door GIP en ADI. De leerkracht werkt met een groepje leerlingen aan de instructietafel, er is een groepje dat zelfstandig werkt uit de methode of met ontwikkelingsmateriaal (afhankelijk van het niveau) en een groepje die schrijfopdrachten of een digitale opdracht doet. Deze overige 2 groepjes worden begeleid door de assistent en door middel van een afgesproken ronde.

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Hieronder wordt begrepen:

- Mens en samenleving
- Natuur en techniek
- Ruimte
- Tijd

Mens en samenleving

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Thema's
Boodschappen doen/ koken / lunchtafel
Bezoek aan de bibliotheek
Vieringen en festiviteiten gebaseerd op onder andere culturele en geloof gebaseerde achtergronden.
Volgen van maatschappelijk georiënteerde schooltelevisie programma's, zoals Koekeloere (groep 1/2), Huisje Boompje Beestje (groep 3/4), Klokhuis (groep 5), Jeugdjournaal (groep 5 t/m 8), Nieuws uit de Natuur (groep 5/6), Vroeger en zo (groep 7/8).
Activiteiten rondom Kinderboekenweek

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment en aan de hand van thema's.

Natuur en techniek

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Natuur:

Zorg voor planten/ tuin
Zorg voor het milieu; recyclen
Het weer

Techniek:

Methode passend voor het ZML onderwijs is er niet specifiek. Er worden van verschillende methodes/ middelen gebruik gemaakt:

Er is van de volgende bronnen gebruik gemaakt:

- Nemo Science museum
- Scula
- Expeditionchemistry.nl
- Mijn eerste experimentenboek; de leukste wetenschappelijke proefjes voor Kinderen. Charlotte Willmer- Klumpp van uitgeverij Deltas.
- Gynzy; programmeren op het digibord

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment en aan de hand van thema's.

Tijd

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Tijdsordening/ dagindeling
Methode; klokkijken

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment en aan de hand van thema's.

Ruimte

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Lichaamsbesef; senso/ rots en water
Inrichting van eigen omgeving
Vergelijking met andere omgeving
Verkeerslessen

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment en aan de hand van thema's.

Kunstzinnige oriëntatie

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Tekenen
Knutselen (adh van thema)

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:
Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment.

Bewegingsonderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Gym van vakleerkracht
Autigym (methode)
Sensoles met name OB
Zwemmen

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment.

Naast het onderwijsaanbod voor de leergebied specifieke kerndoelen bieden wij ook onderwijsaanbod gerelateerd aan de leergebiedoverstijgende kerndoelen. Hierbij ligt het accent op een brede ontwikkeling. De specifieke ondersteuningsbehoeften van de individuele leerling geven specifieke accenten aan het leergebiedoverstijgende onderwijsaanbod.

Zintuiglijke en motorische ontwikkeling

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Sensolessen
Rots en water

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment.

Sociale en emotionele ontwikkeling

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

De vreedzame school/ beste vrienden.
Rots en watertraining

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment.

Leren leren (leerhouding en leerstrategieën)

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Gip-methode
Het activerende directe instructiemodel
Teacch-methode

Met pictogrammen/foto's als ondersteunend middel

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Gip methode:

Ankerplek:

De ankerplek is de plek waar de leerkracht gaat staan als hij/zij de groep aanspreekt als groep. Het

doel is dat wanneer de leerkracht op die plek gaat staan de leerlingen weten dat ze stil moeten zijn en moeten luisteren.

Teken van uitgestelde aandacht:

Leerlingen leren dat, als ze een probleem hebben, er niet direct een volwassene klaar staat om te helpen. Het bevordert de zelfstandigheid van de leerlingen.

Vraagtekenkaartje:

Als het kind een vraag heeft draait hij de kaart met het vraagteken om. Dan krijgt hij zeker aandacht tijdens de ronde. Loop rondes en niet alleen naar de leerlingen met de vraagkaart (dan sturen de leerlingen de leerkracht en dat is juist niet de bedoeling).

Rondes lopen:

De rondes in vaste volgorde geven de leerlingen steun, ze hebben behoefte aan structuur en voorspelbaarheid. Leerlingen die gewend zijn te manipuleren wordt het onderhandelen ontnomen. Pedagogisch voordeel is dat de volwassene de situatie bepaald.

In de klassenmap moet een plattegrond staan met de rondes die je loopt, in de bovenbouw kan de ronde ook op het bord worden getekend. Beschrijf het verschil tussen de rondes (start-, hulp-, eindronde) zodat ook inval weet wat de bedoeling is.

Startronde: hebben de leerlingen het juiste materiaal, korte instructie, taak afspreken

Hulprondes: hulp bieden waar nodig

Eindronde: afronden (reflecteren/feedback/ complimenteren)

Het gebruik van de instructietafel en het instructiegroepje beschrijven.

Het activerende directe instructiemodel

1. Terugblik
2. Oriëntatie (introductie)
3. Uitleg (presentatie, instructie)
4. Begeleide inoefening
5. Zelfstandige verwerking
6. Evaluatie (reflectie, nabespreking)
7. Terug- en vooruitblik (periodiek)

We maken gebruik van de 7 fasen van het ADI-model. Deze onderdelen staan ook in de kijkwijzer die de leerkrachten invullen nav klassenbezoeken die gedaan worden.

Teacch methode

De leerling krijgt verschillende werkzaamheden aangeboden. Dit kan zijn, ontwikkelingsgericht, arbeidsmatig, matchen of sorteren. Leerlingen maken opdrachten van boven naar beneden en van links naar rechts. Deze werkzaamheden zijn aangegeven met een kleur of cijfer. De moeilijkheid van de opdrachten wordt aangepast op het niveau van de leerling.

Leerlingen kunnen hun werk doen aan een TEACCH-tafel. Deze tafel is aan beide kanten afgeschermd, zodat de leerling in alle rust zit.

Naast de TEACCH-opdrachten wordt er regelmatig gewandeld of is er tijd voor een spel of creatieve activiteiten.

De TEACCH methode werkt met de volgende 6 stappen:

1. Weten wat autisme is en het vertrouwd raken met een werkelijkheid die eigenlijk niet invoelbaar is;
2. Het concreet en duidelijk vaststellen wat er aan mogelijkheden zichtbaar is;
3. Het realiseren van aansluitende (dag)schema's, ritmes, ordening/structuur;
4. De begeleiders/vrijwilligers duidelijk maken wat ze aan kunnen treffen en hoe daar mee om te gaan;
5. Het concreet structureren van afspraken, verantwoordelijkheden, praktische taken, (werk)schema's en rollen;
6. Het gebruikmaken van de bijzondere interesses van de cliënten zelf.

Het leren hanteren van technologische media en hulpmiddelen

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

Chromebooks
Ipads
Apps die aansluiten bij het onderwijs
Digiborden
Cool portaal met de verschillende onderdelen; Gynzy/ Veilig leren lezen/

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment.

Praktische redzaamheid

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen (incl. software):

De ADL-leerlijnen
De dagelijkse routine
Pictogrammen reeksen voor bepaalde activiteiten

De werkwijzen die wij hiervoor hanteren, zijn:

Verschillend; deze sluiten aan bij de activiteit of de groep samenstelling van dat moment.

Leervoorwaardelijke aspecten vormen een belangrijk onderdeel van het onderwijsaanbod op onze school, omdat veel van onze leerlingen te maken hebben met complexe problemen. In ons onderwijsaanbod is een grote rol toebedeeld aan de sociale en emotionele ontwikkeling, waaronder het ontwikkelen van een positief zelfbeeld, het zich kunnen ontwikkelen als autonome individuen met regie over hun eigen activiteiten en het leren omgaan met het vragen en accepteren van hulp. In de verschillende groepen binnen onze school en voorzieningen is een bewuste keuze en verdeling gemaakt van het onderwijsaanbod leergebiedspecifiek en leergebiedoverstijgend op basis van de complexiteit van de leerlingen.

Referentieniveaus en de doorlopende leerlijn

Voor Nederlandse taal en rekenen hanteren wij ook de referentieniveaus. Om leerlingen te begeleiden en te ondersteunen richting de referentieniveaus, hanteren wij de tussendoelen en de daaraan gekoppelde leerlijnen. Op deze manier is er binnen de school sprake van een doorlopende leerlijn voor taal en rekenen. In het laatste leerjaar nemen we een objectieve en valide eindtoets af die gebaseerd is op de referentieniveaus. Tussentijds ontwikkeling van kinderen richting het fundamentele- en streefniveau van taal en rekenen volgen we via de toetsen van het leerlingvolgsysteem. Het onderwijs wordt op basis van deze toetsen afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

Multiculturele samenleving

Artikel 11 lid 4 WEC geeft aan dat het onderwijs:

- a. gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving,
- b. is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en
- c. is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.

Daar zorgen we op onze school op de volgende manier voor:

Zoals terug te lezen is in het **beleidsplan burgerschap** wordt er op de Alk op meerdere manieren aan burgerschap gewerkt en aangepast aan het niveau van het kind.

Vreedzame school/ beste vrienden

Ruim tien jaar terug is gestart met de ontwikkeling van een programma voor basisscholen: De Vreedzame School. Het begon als een programma dat kinderen en leerkrachten leerde om conflicten op een vreedzame manier op te lossen, door kinderen daarin een actieve rol te geven. Maar het is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een compleet programma voor sociale competenties en democratisch burgerschap. In De Vreedzame School wordt de klas en de school een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren wat het betekent om een 'democratisch burger' te zijn: open staan voor en kunnen overbruggen van verschillen tussen mensen, een bijdrage leveren aan het algemeen belang, en actief verantwoordelijk willen zijn voor elkaar en voor de gemeenschap. Kinderen ervaren dat het uitmaakt dat ze er zijn, dat ze 'er toe doen'. Het programma is een succes, in die zin dat er inmiddels bijna 600 basisscholen meewerken.

De Vreedzame School is ontstaan eind jaren '90 als antwoord op de zorg van veel scholen en leerkrachten omtrent de omgang met 'moeilijke' leerlingen.

Doelen en inhoud van De Vreedzame School: De Vreedzame School is dus geen methode met een serie lessen over democratie en burgerschap, maar een programma dat de school helpt een democratische gemeenschap te vormen, waarin kinderen (en ouders) op een vanzelfsprekende manier democratie zullen ervaren. Kinderen krijgen een stem, en worden actief aangesproken op hun verantwoordelijkheid voor hun omgeving, voor de schoolgemeenschap en de samenleving.

Groepsdynamiek gouden en zilveren weken

De Gouden Weken, de eerste weken van het schooljaar, zijn bij uitstek geschikt om te werken aan een goede groepsvorming. Tijdens deze weken smeed en kneed je het goud dat je in handen hebt, de interactie tussen jou en je leerlingen, voor een fijne sfeer in de groep. Dit zorgt voor een stevig fundament, een heel schooljaar lang. Dit boek laat zien hoe het werkt en waarom het werkt. Het geeft handzame en overzichtelijke instrumenten om de groepsvorming en het oudercontact goed te laten verlopen.

Zien! /parnassys:

Zien! brengt niet alleen het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart, maar stelt ook concrete doelen op, geeft handelingssuggesties weer en verwijst naar veel sova-methoden en -materialen. Dit door observaties goed te analyseren.

Het Zien! expertsysteem hanteert zeven dimensies, waarvan twee dimensies informatie geven over het welbevinden en de betrokkenheid van de leerling (signaaldimensies). De overige vijf dimensies gaan in op de ontwikkelbehoeften van een leerling op sociaal-emotioneel gebied (vaardigheidsdimensies). Ook kunnen leerlingen een tweetal vragenlijsten invullen die dezelfde dimensies bevragen.

Met Zien! kun je het hele proces van handelingsgericht werken doorlopen: van signaleren tot handelen. Op die manier word je als leerkracht geholpen bij het opstellen van een aanpak, zowel voor de groep als voor de leerling.

Rots en watertraining:

Doel van het Rots en Water programma is het vergroten van de communicatie- en sociale vaardigheden en welzijn bij kinderen en jongeren en het voorkomen en/of verminderen van sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, meeloopgedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Deze doelstelling wordt bereikt door het ondersteunen en bevorderen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kind, jongere en jong volwassene (4 - 18+). Daarbij wordt ouderparticipatie gestimuleerd en waar mogelijk getracht de buurt/wijk in dit proces te betrekken.

Wandelen in de omgeving van de school

Sociaal emotionele ontwikkeling: Rekening houden met elkaar

Vriendelijk samen/ hand in hand leren wandelen

De deur open houden voor elkaar

Elkaar helpen/ troosten wanneer nodig

Beleefd gedrag naar andere wandelaars/ verkeersdeelnemers: ruimte maken, begroeten, vragen of je de hond mag aaien etc.

Samen beleven: ruimte geven aan elkaar om te delen

Eigen leefomgeving leren kennen en herkennen: doordat elementen naam krijgen zoals: heg, zebrapad, stoplichten, trekvogels, voetganger, supermarkt, sportschool etc.

Omgaan met buurtbewoners/ verkeersdeelnemers

Onderwerpen op het gebied van vrije tijd en werken komen we onderweg tegen (caravan, sport: voetbalclub, fitnessclub, hardloper, wonen, mensen in functie: bouwvakkers, politie, vuilnismen etc.)

Veilig gedrag in verkeer: goed om je heen kijken, in de rij op voetpad blijven, bij de groep blijven, veilig leren oversteken, verkeersdeelnemers herkennen benoemen, fietspad herkennen, zebrapad en stoplichten gebruiken.

Milieu: respect/ netjes omgaan met omgeving: natuur/ dieren, afval opruimen/ afval scheiden: blik/ glas/ plastic: gebruik glasbak, vuilniswagen, graffiti reiniging, hondenpoepzakjes/ afvalcontainer

Natuuronderwijs: (de verschillen), zwaan, eenden, poedel, naaktslak, huisjesslak, rups, kruisspin, mier

Verschil bomen struiken planten, Vlier, wilg, bramen.

Activiteiten rondom techniek en programmeren

De techniek lessen in de bovenbouw (BBB) groep worden wekelijks gegeven. Deze lessen worden aangegeven op het groepsrooster in de vorm van oriëntatie tijd/ ruimt/ techniek. Methode passend voor het ZML onderwijs is er niet specifiek. Er worden van verschillende methodes/ middelen gebruik gemaakt:

Wat doen we nog meer:

- Verkeerslessen
- Boodschappen doen/ koken / lunchtafel
- Bezoek aan de bibliotheek
- Vieringen en festiviteiten gebaseerd op onder andere culturele en geloof gebaseerde achtergronden.
- Volgen van maatschappelijk georiënteerde schooltelevisie programma's, zoals Koekeloere (groep 1/2), Huisje Boompje Beestje (groep 3/4), Klokhuis (groep 5), Jeugdjournaal (groep 5 t/m 8), Nieuws uit de Natuur (groep 5/6), Vroeger en zo (groep 7/8).
- Activiteiten rondom Kinderboekenweek

Voor de doelen waarvoor geen methode bestaat, zijn er door de school plannen geschreven m.b.t. die schoolontwikkeling.

Het gaat hierbij om de volgende plannen: o Pestprotocol

NT2 leerlingen

Binnen de Alk wordt het protocol Nederlands tweede taal leerlingen (NT2-leerlingen) gehanteerd om leerlingen die Nederlands als tweede taal hebben, zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Het doel van het protocol is dat de NT2- leerlingen de taal zo leren beheersen, dat zij kunnen functioneren op hun eigen cognitieve niveau. Dit doen we door faciliteiten toe te kennen en door de leerlingen extra begeleiding te geven. De inhoud van deze faciliteiten en begeleiding wordt hieronder beschreven.

De eerste 2 weken

De eerste 2 schoolweken acclimatiseren de kinderen in de eigen klas. Intussen worden ze in overleg met de ouders aangemeld bij het NT2 groepje. De eerste weken staan in het teken van kennismaken, met de school, met de groep en met de leerlingen. Er wordt gekeken wat de leerling al kan om het instapniveau te bepalen. Per direct kan de NT2 leerkracht aangesproken worden voor ondersteuning/materialen. De leerkracht van de NT2 groepen heeft een lijst van nuttige tips samengesteld hoe te handelen met een net gestarte NT2- kind.

Visie op taalonderwijs op de Alk

De missie van De Alk is het verzorgen van 'hoogwaardig en kwalitatief onderwijs', waarbij het doel is om de leerlingen 'voor te bereiden op een zo geïntegreerd en zelfstandig mogelijk functioneren in de maatschappij'. Een belangrijk aspect is de mogelijkheid om te leren communiceren door middel van woorden en (ondersteunende) gebaren. Deze missie en visie vraagt om constante bijstelling van en nadere uitwerking van deze opdracht. Zo ook het adaptief onderwijs bieden op het gebied van taal en taalonderwijs voor de nieuwkomers op de Alk.

Hoe willen we de doelen behalen met de nieuwkomers op de Alk?

- Taalaanbod in de klas middels vastgestelde thema's en ondersteunt met gebaren, in de onderbouw groepen.
- Inzetten van totale communicatie/ COCP in de groepen onder leiding van de logopedisten
- Individuele logopedie op basis van onderwijs ondersteuning
- Kleine groepjes van nieuwkomers/ instromers (leerlingen) extra taalaanbod buiten de groepen, met een daarvoor aangestelde leerkracht.

4.1.1 Eigen aspecten van kwaliteit

In deze schoolplanperiode hebben wij ten aanzien van het onderwijsaanbod de volgende speerpunten:

Het onderwijsaanbod bereidt onze leerlingen voor op hun vervolgbestemming en de samenleving, zodat de leerling is toegerust op de toekomst. De grote variatie binnen de populatie in leeftijd en kenmerken betekent ook een grote variatie in opbrengsten. Denk daarbij aan regulier vervolgonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, betaald werk tot dagbesteding. Het aanbod sluit aan bij de onderwijsbehoeften en het uitstroomperspectief van de individuele leerling en is gericht op de kerndoelen speciaal onderwijs en zeer moeilijk lerenden. Waar mogelijk wordt aangesloten op de kerndoelen primair onderwijs, voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs en hoger algemeen vormend onderwijs. De leerstof is geordend in samenhangende leerlijnen en wordt aangeboden met behulp van in het curriculum beschreven methodes.

Heliomare Onderwijs hanteert een duidelijke structuur in haar totale onderwijsaanbod met behulp van uitstroomprofielen gericht op de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen. Leerlingen krijgen onderwijs op verschillende leerniveaus. De leerniveaus binnen ons onderwijs zijn verdeeld in stromen oftewel leerroutes.

Er wordt uitgegaan van het landelijk doelgroepenmodel. Aan de leerroutes koppelen we de passende leerlijnen. Er worden drie leerroutes onderscheiden:

- SO Plancius leerlijn; (SO en EMB)
- SO CED ZML leerlijn;

Leraren bieden een breed eigentijds en op kerndoelen gebaseerd aanbod (Inspectie van het Onderwijs). De diversiteit van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen is groot.

Onderwijs maakt beredeneerde keuzes in aanbod, geformuleerd naar onderwijsbehoeften van de leerlingen. Als we kijken naar mogelijkheden van elke leerling is er telkens een hoge ambitie te stellen. Dit leggen we vast in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Volgens de jaarcyclus van het leerlingvolgsysteem wordt met verschillende betrokkenen bepaald wat de leerling nodig heeft om op het gewenste niveau uit te stromen.

Om dit proces zo goed mogelijk te ondersteunen is het (landelijk)doelgroepenmodel (sectorraad GO)

ontwikkeld. Met dit model is Heliomare Onderwijs in de gelegenheid om onderbouwd en transparant het maximaal haalbare eindniveau en het benodigde onderwijsaanbod en ondersteuning in kaart te brengen en te plannen. Wij leiden onze leerlingen via een passende route toe naar de maximaal haalbare uitstroombestemming. De uitstroombestemming SO volgt de instroom van het VSO. De instroom van het VSO krijgt vorm aan de hand van het doelgroepenmodel en het ontwikkelingsperspectief en leidt tot een passend uitstrooprofiel. Deze profielen kenmerken zich in vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.

4.2 Het pedagogisch klimaat

Naast het leren van kennis en vaardigheden besteedt Heliomare Onderwijs aandacht aan de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen. Wij streven ernaar om de school een stoere, prettige en veilige plek voor hen te laten zijn. Een plek waar we de ander in zijn waarde laten, elkaar respecteren en accepteren. De leerlingen ervaren dat de volwassenen in de school vertrouwen hebben in hun kwaliteiten en luisteren naar hun wensen. Wij besteden aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en sociale vaardigheden van elke leerling; in de lessen, in de dagelijkse omgang met elkaar en tijdens de stages. Alle medewerkers voelen zich daar - samen met de ouders - verantwoordelijk voor.

Vanuit het uitgangspunt van gelijkwaardigheid staan we open voor de individuele leerling, zijn wensen en zijn ideeën. Daarnaast behartigt de leerlingenraad binnen het voortgezet speciaal onderwijs de belangen van de groepen.

Ons pedagogisch klimaat sluit aan bij de waarden die we merkbaar willen laten terugkomen in ons dagelijks werk. We scheppen een klimaat dat:

- Toegankelijk is voor iedereen; je voelt je er welkom.
- Vriendelijk is voor iedereen; je voelt je er thuis.
- En bevordert dat een ieder zich sociaal gedraagt en zo goed mogelijk kan presteren, kan genieten en leren en ontwikkelen. Je voelt je er competent en autonoom.

De waarden: 'Samen', 'Veilig' en 'Groei/Bouwen' staan centraal binnen ons pedagogisch klimaat.

De waarden vertalen zich naar gedragsverwachtingen die voor alle medewerkers, leerlingen, ouders en anderen van toepassing zijn. Er vindt een op waarden gestuurde benadering plaats, waar gedragsverwachtingen zichtbaar zijn, waar sprake is van een positieve benadering en waar feedback, elkaar aanspreken en afspreken binnen ons klimaat vanzelfsprekend is.

Ons pedagogisch klimaat draagt bij aan het bevorderen en waarborgen van sociale veiligheid. Wij omarmen de volgende visie:

Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen, aangemoedigd worden, positief gedrag te laten zien en dat ze het gevoel hebben erbij te horen. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen. School is niet alleen de plek waar ze lesstof leren, het is ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen (sociaal veiligheidsplan Heliomare). Alle scholen zijn in het bezit van een plan sociale veiligheid. Jaarlijks vindt er een veiligheid belevingsonderzoek plaats onder alle leerlingen en medewerkers. Hierbij worden ook ouders betrokken door ze de oudertevredenheidsvragenlijst in te laten vullen. Data wordt geanalyseerd en verbanden tussen de verschillende betrokkenen (leerling, medewerker, ouders) worden gelegd waar relevant. Elke school heeft een veiligheidscoördinator die samen met de schooldirecteur sturing geeft aan het monitoren van de sociale veiligheid en veiligheidsbeleving en de daaruit volgende geplande acties. Het veiligheidsplan is een groeidocument waarbij uit de monitoring voortgekomen bevindingen een bijdrage leveren aan een continue proces van door-ontwikkeling.

Er is binnen elke school een medewerker als vast aanspreekpunt aanwezig in het kader van pesten. De coördinatoren komen vier keer per jaar bijeen om de voortgang te bespreken, om elkaar te informeren en good practices te delen. Het streven is om de veiligheidsbeleving van alle leerlingen van Heliomare Onderwijs te kunnen meten.

Het plan sociale veiligheid is in ontwikkeling. Op basis van de analyse en in verhouding tot het wettelijke kader ontwikkelt elke school zijn plan sociale veiligheid. Het plan sociale veiligheid wordt gezien als een groei document. Er is sprake van een zogenaamd 'ongoing process'. In die zin dat de thema's onderhevig zijn aan herijking of aanvulling, omdat op vaste momenten in het jaar thema's uit het plan sociale veiligheid worden geëvalueerd, verdiept en ter discussie worden gesteld. Input voor deze herijking of aanvulling komt voort uit groepsbesprekingen, onderzoeksinstrumenten veiligheidsbeleving.

4.3 De veiligheid op school

Onze school heeft een plan sociale veiligheid. Jaarlijks vind er een veiligheid belevingsonderzoek plaats onder alle leerlingen en medewerkers. Hierbij worden ook ouders betrokken door ze de oudertevredenheidsvragenlijst te laten invullen. Data wordt geanalyseerd en verbanden tussen de verschillende betrokkenen (leerling, medewerker, ouders) worden gelegd waar relevant. Elke school heeft een veiligheidscoördinator die samen met de schoolleider sturing geeft aan het monitoren van de sociale veiligheid en veiligheidsbeleving en de daaruit volgende geplande acties.

Er is binnen de school een medewerker als vast aanspreekpunt aanwezig in het kader van pesten.

4.3.1 Eigen aspecten van kwaliteit

In deze schoolplanperiode hebben wij ten aanzien van de veiligheid op school de volgende speerpunten:

Goed kunnen leren en werken kan alleen in een sociaal en fysiek veilige omgeving. Dit blijkt uit de manier waarop wij met elkaar omgaan in en om de school, maar ook uit de staat van het gebouw, het schoolplein en de omgeving van de school. Naast de feitelijke (on)veiligheid en incidenten speelt ook veiligheidsbeleving een rol: leerlingen en medewerkers moeten zich in en om school veilig kunnen voelen. Dit noemen we sociale veiligheid.

Pesten en fysiek geweld zijn factoren die een school in sociaal opzicht onveilig maken. Daarbij is het van belang om voor ogen te hebben dat bijvoorbeeld pesten ook via 'social media' plaatsvindt.

Binnen het veiligheidsbeleid maken wij een onderscheid tussen sociale en fysieke veiligheid. Veel van het veiligheidsbeleid is voor alle scholen binnen Heliomare hetzelfde. Daarnaast hebben we specifiek voor onze school een aantal maatregelen ontwikkeld.

Sociale veiligheid

Het sociaal veiligheidsbeleid binnen Heliomare bestaat uit verschillende onderdelen:

In de waarden en normen, gedragscode en integriteitscode wordt beschreven welk gedrag binnen Heliomare wenselijk is. De kernwaarden van Heliomare zijn: veilig, samen, bouwen/groeien. Onze school spant zich sterk in om deze kernwaarden zowel thuis, op straat als in school ook werkelijk inhoud te geven. Het beleid agressie, geweld en seksuele intimidatie is erop gericht om dergelijk grensoverschrijdend gedrag binnen scholen te voorkomen. Daarnaast wordt in verschillende procedures en protocollen beschreven hoe er binnen Heliomare wordt gehandeld als er toch grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt.

Naast deze Heliomare-brede richtlijnen hebben wij voor onze school een schoolveiligheidsplan gemaakt. Hierin komen de volgende onderwerpen aan de orde:

Heliomare beleid.

Leerlingenstatuut.

School- en klassenregels.

Onderwijsprogramma en sociale veiligheid.

Activiteiten ter versterking van schoolklimaat en de binding met school.
Deskundigheidsbevordering personeel.
Ouderparticipatie.
Anti-pestprotocol.
Protocol; meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
'Social media' protocol.
Pedagogische aanpak en handelen bij grensoverschrijdend gedrag.
Schoolverzuim: aanpak en registratie.
Veiligheid in de seksuele ontwikkeling.
Jaarverslag sociale veiligheid.

Onderwijsprogramma's voor sociale veiligheid

Hieronder vindt u een lijst met onderdelen van het onderwijsprogramma die bijdragen aan de sociale veiligheid. Bijvoorbeeld: in relatie tot de kerndoelen sociale integratie en burgerschap en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De gouden, zilveren en bronzen weken (Beste vrienden, Vreedzame school).

Rots & Water-training.

Dit is een weerbaarheid-/vaardigheidstraining binnen de school, waarin leerlingen in groepsverband oefenen zich weerbaar op te stellen en adequaat te handelen en zich bewust op te stellen in sociale situaties.

Individuele begeleiding/begeleiding in kleine groepen.

Fysieke veiligheid

Om de fysieke risico's voor medewerkers en leerlingen weg te nemen, te beperken of om er op een veilige wijze mee om te gaan zijn er verschillende maatregelen genomen met betrekking tot:

Meubilair, machines en speeltoestellen.

Elektrische apparaten en installaties.

Zwembad.

Technische ruimtes.

Afval.

Brandveiligheid.

Specifiek voor onze school betekent dit:

Meubilair, machines en speeltoestellen

In ruimtes waar leerlingen zonder of met beperkte toezicht aanwezig kunnen zijn (zoals de gangen van de school) is zo min mogelijk losstaand meubilair geplaatst.

Elektrische apparaten en installaties

Elektrische apparaten en andersoortige installaties bevinden zich in afsluitbare ruimtes waarin de leerlingen niet zijn toegestaan.

Zwembad

Het watergewenning bad heeft een protocol. De begeleiding bestaat altijd uit 2 personen van de groepsleiding. Er wordt gewerkt met een alarmknop bij noodsituaties. De BHV wordt dan ingeschakeld.

Technische ruimtes

De technische ruimtes zoals de ruimte met de kluis en waardevolle spullen en de ruimte waar de bediening van het beveiligings-camerasysteem is gesitueerd zijn afgesloten met deuren die automatisch in het slot vallen. Deze ruimtes zijn in verband met veiligheid en privacy dus nooit zonder sleutel toegankelijk en slechts een beperkt aantal medewerkers van De Alk heeft toegang tot deze ruimtes.

Afval

Er is op De Alk een speciaal beveiligde en afgesloten container voor het wegwerpen van privacygevoelige informatie. Deze containers staan in een ruimte die enkel toegankelijk is voor medewerkers van de school.

Er wordt op De Alk afval gescheiden ingezameld; GFT, papier en rest materiaal. De ophaaldienst is een interne stage voor leerlingen in de Bovenbouw en structuurgang.

Brandveiligheid

Met betrekking tot brandveiligheid worden de volgende onderdelen structureel gecontroleerd door de preventiemedewerker fysieke veiligheid:

Brandmeldinstallatie:

- of de controles zijn uitgevoerd en de rapportages in het logboek zijn opgeborgen.
- of de handmelders en rookmelders voldoende vrije ruimte hebben.
- of er nog voldoende reserveglasjes zijn voor de handmelders.

Blusmiddelen

- of de controles/keuringen zijn uitgevoerd (aanwezigheid keuringssticker).
- de aanwezigheid van het controlerapport in het logboek bmi.
- of de blusmiddelen bereikbaar zijn voor gebruik en of ze aangegeven zijn met een pictogram.
- of er voldoende en juiste blusmiddelen zijn, gelet op de wijze van gebruik van het betreffende gebouwdeel.

Vluchtwegen, vluchtwegsignalering, noodverlichting en nooduitgangen de vrije doorgang van de vluchtwegen (geen kasten, tafels etc. die de looproute belemmeren).

- de zichtbaarheid en de werking (verlichting) van de vluchtwegsignalering en noodverlichting.
- de bereikbaarheid en de werking van de (nood)uitgangen.
- de uitvoering van de jaarlijkse controle van vluchtwegsignalering, noodverlichting en de aanwezigheid van een controlerapport.
- de buitenruimte op vrije toegang en begaanbaarheid (denk aan ijs- en sneeuwvrij houden).

Als er ondanks de genomen maatregelen toch een brand of andere calamiteit ontstaat, is het noodzakelijk het gebouw snel en veilig te ontruimen. Hiervoor beschikt onze school over een ontruimingsplan en ontruimingsplattegronden. Ook worden er jaarlijks ontruimingsoefeningen gehouden. Hierin heeft de bedrijfshulpverleningsorganisatie een belangrijke rol.

Arbobeleid

Volgens de Arbowet zijn alle scholen verplicht om de Arbo risico's in de school te beschrijven en te beoordelen. Dit wordt ook wel de risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E) genoemd. Belangrijke aandachtsgebieden in de RI&E zijn: verzuim, veiligheid & gezondheid, welzijn, bedrijfshulpverlening en agressie, geweld & seksuele intimidatie. Op basis van de RI&E maakt onze school een plan om de risico's op deze gebieden te beheersen.

4.4 Onderwijstijd

De onderwijsactiviteiten worden voor de leerlingen evenwichtig over de dag verdeeld.

Alle scholen van Heliomare Onderwijs hebben dezelfde schooltijden.

Deze zijn:

Maandag t/m vrijdag 08.45 – 14.30 uur.

De grote pauze van het SO valt tussen 12.00 en 13.00 uur en is 30 minuten.

Het onderwijs bij ons op school wordt zodanig ingericht dat de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 8 aaneensluitende schooljaren de school kunnen doorlopen. In deze 8 schooljaren ontvangen zij ten minste 7520 uren onderwijs, waarbij de leerlingen in alle schooljaren ten minste 940 uren onderwijs ontvangen. In de schoolgids staat ieder jaar een actueel jaarrooster opgenomen.

4.5 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Op onze school maken we gebruik van een leerling- en onderwijsvolgsysteem waaruit de vorderingen in de kennis en vaardigheden blijken op het niveau van de leerling, de groep en de school. Het leerling- en onderwijsvolgsysteem bevat toetsen en observatie instrumenten die kennis, vaardigheden en ontwikkeling van de leerling meten.

Visie/ doel:

De ontwikkeling van elke leerling wordt door middel van methodeafhankelijke, methode onafhankelijke toetsen en observatie gevolgd.

De CED-doelen en het leerstofaanbod worden aan de hand van de resultaten aan het ontwikkelingsniveau aangepast.

Product:

Op De Alk gebruiken we de volgende toets methodes:

A: methodeonafhankelijke toetsen rekenen en taal

B: methodeafhankelijke toetsen rekenen en taal

C: observatie door de leerkracht

Ad A; Methode-onafhankelijke toetsen:

Rekenen:

- Borghouts-Van Erp
- CITO voor kleuters: ordenen
- CITO voor kleuters: ruimte en tijd
- Rekenen/wiskunde CITO voor speciale leerlingen
- ZML toets rekenen

Taal:

- Leesvoorwaarden: Struiksmā, van der Leij en Vieijra
- CITO: taal voor kleuters
- DMT
- AVI-toetsen nieuw
- CITO: leestechiek en leestempo
- CITO: spelling voor speciale leerlingen
- CITO: lezen met begrip
- CITO: toetsen begrijpend lezen voor speciale leerlingen
- ZML toets taal

Toetskalender:

Er wordt voor de eigen groep een toets kalender gehanteerd voor de methodeonafhankelijke toetsen, bijgehouden door de leerkrachten per groep. Daarop staat wanneer de leerling op taal- en rekengebied getoetst moet worden. 1 keer per jaar!

Toetsvolgorde

We beginnen met methode-onafhankelijk toetsen als de leerling voldoende ontwikkeling doormaakt op reken- taalgebied. Tot die tijd observeer je in de groep wat de leerling weet/kan, ook d.m.v. methodeafhankelijke toetsen (leg ook deze toets gegevens vast in de reken- lees registratiekaart), en houd dat bij in het LVS. In de praktijk begint het toetsen in groep 4/ MBB bij een paar leerlingen die hieraan toe zijn.

Leraren vergelijken bij iedere afname van toetsen/observaties deze informatie met de te verwachten ontwikkeling. Op basis van deze vergelijking stemmen we het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren, analyseren we waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Dit wordt opgenomen in het ontwikkelingsperspectiefplan. Vervolgens bepalen we wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen. We gaan hierbij uit van de systematiek van handelingsgericht werken (HGW).

Sociaal-emotionele ontwikkeling: Zien! /parnassys:

Zien! brengt niet alleen het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart, maar stelt ook concrete doelen op, geeft handelingssuggesties weer en verwijst naar veel sova-methoden en -materialen. Dit door observaties goed te analyseren.

Het Zien! expertsysteem hanteert zeven dimensies, waarvan twee dimensies informatie geven over het welbevinden en de betrokkenheid van de leerling (signaaldimensies). De overige vijf dimensies gaan in op de ontwikkelbehoeften van een leerling op sociaal-emotioneel gebied (vaardigheidsdimensies). Ook kunnen leerlingen een tweetal vragenlijsten invullen die dezelfde dimensies bevragen.

Met Zien! kun je het hele proces van handelingsgericht werken doorlopen: van signaleren tot handelen. Op die manier word je als leerkracht geholpen bij het opstellen van een aanpak, zowel voor de groep als voor de leerling.

B: Methodeafhankelijke toetsen:

In de methode rekenen en taal zitten toetsen geïntegreerd, de resultaten worden door de leerkracht bijgehouden in de klassenadministratie/ ParnasSys. Aan de hand van het resultaat wordt besloten wat de volgende reken-, taalstap voor deze leerling is. De volgorde van de methode-onderdelen staat in de digitale map van elke leerling: taal en rekenen/ registratiekaart leesonderwijs en registratiekaart voor het rekenen.

C: Observatie:

De ontwikkeling van de leerling op de overige vakgebieden wordt middels observaties en aan de hand van de CED-leerlijnen in het leerlingvolgsysteem bijgehouden.

Borging:

Om de 2 jaar worden de toetsen, de toets kalender, toets volgorde en het beleid geëvalueerd en waar nodig aangepast/vervangen.

Ten aanzien van leerlingen die extra ondersteuning behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling.

Voor een aantal leerlingen op de Alk wordt er extra ondersteuning aangeboden vanuit innovatie jeugd van Esdege-reigersdaal. Deze leerlingen hebben extra ondersteuning nodig op de voorwaarden om tot leren te komen, hierbij kun je denken aan zelfredzaamheid, communicatieve vaardigheden, prikkelverwerking en/of sociale gerichtheid.

Ook bieden wij in verschillende groepen extra ondersteuning voor leerlingen met ASS en jonge kinderen die nog moeten werken aan schoolse voorwaarden. Deze groepen zijn terug te lezen in onze schoolondersteuningsprofiel.

4.5.1 Eigen aspecten van kwaliteit

In deze schoolplanperiode hebben wij ten aanzien van de extra ondersteuning voor leerlingen de volgende speerpunten:

Heliomare Onderwijs werkt volgens leerroutes aan een doorgaande lijn in de ontwikkeling van de leerling. In het dagelijks handelen zie je het systematisch en planmatig handelen terug. De keuze van de leerroute wordt mede bepaald door de intensiteit van de ondersteuningsbehoeften. Extra ondersteuning vanuit revalidatie, eerstelijns therapie of psychosociale ondersteuning kan worden geïntegreerd in de dagelijkse onderwijs(leer)omgeving en staat in het teken van het realiseren van het ontwikkelingsperspectief. Zo snel mogelijk na plaatsing (binnen zes weken) van een nieuwe leerling wordt onder verantwoordelijkheid van de commissie van begeleiding de ontwikkelingsleeftijd, didactisch functioneringsniveau, leerkenmerken en ondersteuningsbehoeften leerroute en uitstroombestemming bepaald en weergegeven in het OPP. Het doelgroepenmodel is hierbij ondersteunend.

Commissie van begeleiding, CVB

Iedere afdeling heeft een commissie van begeleiding. Voorzitter van de commissie van begeleiding

is de schooldirecteur. Verder zitten er een psycholoog/orthopedagoog, een maatschappelijk werkende, een intern begeleider en een arts (jeugdarts of revalidatiearts) in de commissie. De leerkracht, mentor of leraar ondersteuner/ zorg assistent en de therapeuten zijn op afroep per leerling bij de vergadering aanwezig.

De commissie

- verzorgt handelingsgerichte diagnostiek (gericht op de ontwikkeling van de mogelijkheden van de leerling).
- verzorgt begeleiding van leerlingen, ouders en medewerkers.
- verzorgt voorlichting en advisering.
- bewaakt de kwaliteit van groepsplannen en ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP's)..
- is eindverantwoordelijk voor het aangeboden onderwijs en begeleidingsprogramma inclusief advisering met betrekking tot uitstroomperspectief.
- is verantwoordelijk voor het opstellen van het ontwikkelingsperspectief met gebruik van het landelijke doelgroepenmodel.
- houdt regie over de evaluatie van de doelen en terugkoppeling naar de samenwerkingsverbanden.

Het volgen van de ontwikkeling van de leerling wordt gedaan met behulp van het leerlingvolgsysteem ParnasSys of SOMtoday. Een samenvatting van de opbrengsten wordt vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief plan.

Als de resultaten afwijken van het gestelde perspectief, bekijkt de commissie van begeleiding of het ontwikkelingsperspectief bijgesteld moet worden.

Het ontwikkelingsperspectief plan wordt jaarlijks geëvalueerd en besproken met ouders en in het voortgezet speciaal onderwijs ook met leerlingen.

Extra ondersteuning

Een belangrijke meerwaarde van Heliomare Onderwijs is dat in de leerlingzorg gebruik kan worden gemaakt van onderwijsondersteunende medewerkers zoals orthopedagogen, ergo- en fysiotherapeuten en logopedisten. Therapie en behandeling sluiten aan bij de algehele ontwikkeling van de leerling, kunnen individueel of groepsgericht zijn en leveren een bijdrage aan de zelfstandigheid van de leerling. Er wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke integratie van onderwijs- en therapie- of behandeldoelen. Voor de toekenning van bovenstaande therapieën heeft Heliomare een procedure.

5. Personeelsbeleid

5.1 Inleiding

Voor Heliomare is de deskundigheid en de passie van onze medewerkers de kracht van onze organisatie. Wij investeren daarom continu in scholing en in een stimulerende werkomgeving met goede faciliteiten. Mensen met ambitie en talent bieden wij graag de kans om door te groeien.

Binnen Heliomare Onderwijs hebben alle personeelsleden een bestuursbenoeming. Het bestuur kiest voor modern actief personeelsbeleid, dat aansluit bij goed werkgeverschap en de CAO primair onderwijs en geeft alle personeelsleden een werkgelegenheidsgarantie.

Heliomare Onderwijs verwezenlijkt sociaal beleid door middel van het bevorderen van goede arbeidsvoorwaarden en het toepassen van de arbeidsvoorwaarden volgens de beginselen van goed werkgeverschap.

Nieuwe ontwikkelingen in de CAO in de planperiode worden beoordeeld op vast te stellen beleid, passend bij onze visie op onderwijs en ontwikkeling.

Er is binnen Heliomare Onderwijs sprake van integraal personeelsbeleid. Het gevoerde beleid wordt geëva-

leerd en vervolgens vastgelegd in een sociaal jaarverslag. Er worden volgens een vastgestelde uitvoeringsregeling functionerings- c.q. POP-gesprekken gevoerd met alle medewerkers en waar nodig vinden beoordelingen plaats.

Door een actief arbobeleid en een goed verzuimbeleid te voeren wordt bijgedragen aan het welzijn van de medewerkers, de schoolleiding en de leerlingen. Het arbobeleid is gericht op preventie, zoals een preventief ziekteverzuim beleid, interne coaching on the job, bedrijfsfitness en duurzame inzetbaarheid. Verder dragen een duidelijke organisatiestructuur, adequate informatievoorziening en goede arbeidsomstandigheden ook hiertoe bij.

Goed personeelsbeleid draagt bij aan de kwaliteit van het pedagogisch en didactisch handelen van de leraar. In functionerings- en scholingsgesprekken komt talent en ontwikkelpunten van de leraar aan bod. Heliomare stimuleert te allen tijde de wens tot ontwikkeling, scholing voor verdere professionalisering van de leraar. Heliomare benut tevens het vakmanschap van de leraar en zet deze in binnen de diverse initiatieven die beschreven staan bij de kwaliteitscultuur.

5.2 Bekwaamheidseisen

Op de locaties van Heliomare Onderwijs wordt interdisciplinair gewerkt in multidisciplinaire teams. Heliomare Onderwijs hanteert voor haar personeel de volgende bekwaamheidseisen:

Voor alle functies of taakprofielen geldt een gecertificeerde expertise:

- Opleidingseisen:
 - Voor leerkrachten: Master Educational Needs niveau.
 - Voor leraarondersteuners: niveau opleiding gediplomeerd leraarondersteuner.
 - Voor assistenten: minimaal MBO 3 en 4 en certificering op o.a. voorbehouden handelingen.
 - Voor paramedici/verpleegkundigen: BIG-registratie en/of ingeschreven in het kwaliteitsregister.
 - Voor vakleerkrachten: specialisaties voor de doelgroep.
 - Voor de overige medewerkers wordt een bij de functie passende diplomering of certificering gevraagd.

- En/of specifieke expertise op het gebied van onder andere:
 - Taal- spraakstoornissen.
 - Communicatiestoornissen / Niet- of nauwelijks sprekende kinderen.
 - Rekenstoornis.
 - Aandachtstoornissen.
 - Motorische stoornissen.
 - Stoornissen in het autismespectrum.
 - Epilepsie.
 - Niet aangeboren hersenbeschadiging

5.3 Het pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen door onze leraren stelt de leerlingen in staat om tot leren en ontwikkelen te komen. De didactische aanpak nodigt de leerling uit tot actief en betrokken leergedrag. Het individueel leerproces is zichtbaar voor de leerling. Onze didactiek stelt de leerling in staat zijn talenten te verkennen en eigenaarschap te ontwikkelen door het bespreken van de vooropgestelde doelen en het evalueren op proces en product. Leraren zijn zich bewust dat zij een onderwijsleeromgeving creëren waar zij hoge doelen stellen en hoge verwachtingen hebben, vanuit de visie dat dit leren en ontwikkelen bevordert. Zij zijn zich bewust van het spanningsveld tussen enerzijds uitnodigen en uitdagen en anderzijds frustreren. Mede hierdoor observeert en toetst de leraar gedurende zijn les het effect van zijn aanbod en aanpak en stelt waar nodig tussentijds bij.

5.3.1 Eigen aspecten van kwaliteit

In deze schoolplanperiode hebben wij ten aanzien van het pedagogisch-didactisch handelen op school de volgende speerpunten:

In de didactische benadering wordt zichtbaar dat de leraar oog heeft voor talenten van de leerling. Er is sprake van een flexibel/creatief vermogen onder leraren om de complexiteit aan onderwijsbehoeften van (een groep) leerlingen te bedienen. Het vermogen draagt bij aan passend onderwijs met name in de didactiek en het op maat maken van methoden en methodieken. In verschillende formele en informele overlegstructuren kan de leraar zijn didactische leerpunten, competenties en vragen centraal stellen. In verschillende formele en informele overlegstructuren wordt dit ter sprake gebracht en kunnen we passende didactische antwoorden vinden. Het werken in de kernteams draagt bij aan inhoudelijke didactische kwaliteitsverbetering. Coaching, klassenconsultaties en collegiale consultaties zijn een aanvullende vorm die daarin ondersteunend werken.

6. Kwaliteitszorgbeleid

6.1 De inrichting van onze kwaliteitszorg

Heliomare Onderwijs werkt met een systematische en cyclische aanpak van beleidsvorming, uitvoering en evaluatie. Deze fasen van het beleidsproces vinden planmatig plaats, het proces is inzichtelijk en taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor alle betrokkenen zijn duidelijk.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Het schoolplan is leidend.
- Het is voor alle betrokkenen bekend en duidelijk wat een ieders taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn.
- De Plan-Do-Check-Act cyclus is leidend bij de beleidscyclus.
- Verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie belegd.

6.2 Uitgangspunten van het Kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Kwaliteit wordt integraal benaderd

Het kwaliteitsbeleid van Heliomare hangt samen met de visie, de missie en de identiteit van de scholen. Hoofddoel van ons beleid is dat het ondersteunend is aan het behalen van maximale onderwijsresultaten in de breedste zin van het woord. Maximale onderwijsresultaten zijn het gevolg van een goede inrichting van het onderwijsproces en het schoolklimaat, die worden ondersteund door een goed systeem voor kwaliteitszorg (met ambitie), en stevige kwaliteitscultuur en deugdelijk financieel beheer.

Daartoe hanteren we onderstaande formule:

$$\begin{array}{ccc} \text{OP} & + & \text{VS}^1 \\ \text{SKA}^2 & + & \text{BKA}^3 \end{array} = \text{OR}$$

¹ Veiligheid en Schoolklimaat; was SK

² Sturen, kwaliteitszorg en ambitie (schoolniveau)

³ Besturen, kwaliteitszorg en ambitie (bestuursniveau). Het aparte kwaliteitsgebied FB uit het vorige inspectiekader is nu integraal onderdeel van BKA

Door deze integrale aanpak heeft het kwaliteitsbeleid duidelijke consequenties voor de hieronder genoemde beleidsdomeinen:

- Een stevige kwaliteitscultuur (BKA2 en SKA2), waarbinnen iedere professional van Heliomare Onderwijs zijn rol kan pakken voor het leveren van kwalitatief goed onderwijs. Dat vraagt om passend personeelsbeleid dat ondersteunend is aan het realiseren van de ambities zoals beschreven in het strategisch beleid en opgenomen in ons kwaliteitskader voor goed onderwijs (OP3, pedagogisch-didactisch handelen; VS2 Schoolklimaat).
- In de planning en control-cyclus (BKA1 en SKA1) staat beschreven welke activiteiten op bestuurlijk niveau en school niveau plaatsvinden en hoe deze activiteiten zich tot elkaar verhouden.
- De meerjaren- / jaarbegroting (BKA) ondersteunt de ambities die Heliomare Onderwijs en de scholen geformuleerd hebben in respectievelijk het strategisch beleid als de verschillende schoolplannen.
- Veiligheid is basis voor leren en werken (VS1), daartoe werkt Heliomare Onderwijs vanuit het integraal veiligheidsbeleid. Hierin is het beleid t.a.v. sociale en fysieke veiligheid opgenomen.

Een integrale benadering van kwaliteit betekent ook dat de verschillende aspecten van kwaliteit in samenhang worden aangepakt en dat de verschillende taak- en functiegroepen (rollen), die binnen Heliomare werken aan de kwaliteit van het onderwijs, elkaar kennen en versterken.

2. Er is een heldere organisatie van kwaliteit

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van iedereen die aan de kwaliteit van het onderwijs werkt zijn helder. In het functieboek van Heliomare staan alle functie- en taakgroepen beschreven. In het kwaliteitsbeleid staat een korte duiding van de taken en verantwoordelijkheden van een aantal relevante taken en functies ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs opgenomen.

3. Planmatig en cyclisch werken aan kwaliteit van het onderwijs

Heliomare Onderwijs werkt op een planmatige en datagestuurde manier aan de doelen die geformuleerd staan in de verschillende planvormingen (van strategisch beleid tot aan het ontwikkelingsperspectief). Daarbij wordt in de hele organisatie de PDCA-cyclus gebruikt. Deze cyclus staat voor Plan - Do - Check - Act en is gericht op de ontwikkeling en borging van het afgesproken kwaliteitsniveau. Ontwikkelplannen worden gebaseerd op het bestuderen en de analyse van de aanwezige data, er worden realistische doelen gesteld, deze worden uitgevoerd en de resultaten worden geëvalueerd. Ook het kwaliteitszorgsysteem zelf wordt cyclisch geëvalueerd en geanalyseerd. Deze analyse wordt gebruikt om (ver)nieuw(d)e en realistische doelen te kunnen stellen.

4. Centraal wat kan, decentraal waar mogelijk

Door zoveel mogelijk op stichtingsniveau vast te leggen en te regelen, zijn de verschillende scholen binnen de stichting in staat zich maximaal toe te leggen op de daadwerkelijke uitvoering van het kwaliteitsbeleid binnen de school specifieke situatie. In dit integrale kwaliteitsbeleid van Heliomare Onderwijs worden de procedures, de formats en de werkwijzen beschreven

7. Overzicht speerpunten in de schoolplanperiode 2021-2025

Speerpunten	Kwaliteits-standaard	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Onze medewerkers weten hoe een leerling binnenkomt, wat was ervoor? En zijn zich bewust van de uitstroomverwachting van de leerling en passen daar adequaat hun didactisch, pedagogisch handelen op aan. (4Dmodel)	SKA/ OR	Driestar (educatieve dienst) moet worden betrokken bij het bepalen van de mogelijkheden OPP in Parnas-Sys.			
Ons team is zich bewust van de eigen rol in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt op een planmatige wijze bij aan deze ontwikkeling vanuit de eigen rol.	OP/ OR	Sociale veiligheid; thema's pesten en plagen, per ongeluk en expres als belangrijke themalessen in Beste Vrienden			
We hebben een gedeelde visie op "eigen regie van de leerling en die van hun directe omgeving".	OP				
We hebben een gedeeld beeld van wat wij zien als talenten en kwaliteiten van onze kinderen en hoe we deze zichtbaar maken.	OP				
We hebben goed inzicht in onze (nieuwe) doelgroep en hebben daar ook de juiste kennis voor in huis en weten welke kennis we nog nodig hebben.	SKA				
Wanneer passend bij ondersteuningsbehoeften van onze leerling(en) faciliteren we een doorgaande structuur van ons onderwijs in combinatie school-thuis en thuis.	OR	Werkplannen per leerling geven de doelen voor de geplande periode weer. Dit wordt per oktober 2021 ingezet.			

We hebben een visie op wat een uitdagende en rijke leeromgeving is en wat we daarin met elkaar belangrijke uitgangspunten vinden.	OP	Investeren in COCP in de hele school NT2 groep wekelijkse inzet van taalaanbod en woordenschat			
We richten onze organisatie zo in dat ouders, interne partners en externe partners kennis en informatie kunnen uitwisselen om samen een doorgaande lijn te vormen.	VS	Uitwerking van het schoolplan middels Visuels, delen met ouders en externe partners			
De Alk heeft een visie op inclusiever onderwijs en welke rol de school daarin speelt.	SKA				
We weten wat de stappen zijn om de goede hulpvraag bij de juiste persoon neer te leggen. Hiervoor zijn ook de lijnen met andere locaties van Heliomare kort.	SKA	Voortzetten werkgroepen overlegstructuur met interne afvaardiging en terugkoppeling in de kernteamvergadering/ kwaliteitsgroep overleggen.			
Ons team weet welke kennis en kunde binnen onze school aanwezig en relevant is voor onze partners.	SKA				
Wij vormen met elkaar 1 doorgaande lijn in onze didactische en pedagogische aanpak.	OP/OR	-We willen dat de ZIEN! cyclus deel uitmaakt van onze kwaliteitszorgcyclus. - Didactiek en pedagogisch handelen versteken; -Duidelijke verwachtingen/doelen op sociaal-emotioneel gebied stellen voor onze groepen en school.			
Onze samenwerking binnen Heliomare verrijkt onze aanpak voor onze leerlingen	SKA				

Onze doorgaande leerlijn is afgestemd met het HCA passend bij de begeleidingsbehoeften van de (individuele) leerling.	SKA/OR	Bepalen van Schoolstandaard en onderzoek naar (landelijke) normering. Doelgroepenmodel als uitgangspunt; CED-leerlijnen norm bepalen per leerroute.			
De komende jaren gaat onze tijd en energie ook naar het afscheid nemen van een deel van onze schoolpopulatie richting de nieuwbouw van De Vaandel.	SKA				
We organiseren planmatig onderlinge ontmoeting zowel informeel als formeel die actief bijdraagt aan een veilige en fijne plek om van en met elkaar te leren en ontwikkelen.	SKA/VS	Meenemen als doel voor 2021-2022; kijkwijzer + consultatie+ mini POP			
Wij zijn goed in staat om feedback te vragen en te geven in ons team en van onze partners en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een voorwaardelijke sfeer hiervoor	SKA/VS				
We zorgen ervoor dat toekomstige leerkrachten zich kunnen ontwikkelen op onze school.	SKA/VS				
Onze gesprekkencyclus is planmatig ingericht en past bij onze visie op een stimulerende plek om te werken.	SKA				

We weten welke kennis en expertise binnen de school aanwezig is. En delen deze kennis actief, we kiezen hiervoor werkvormen en die krijgen een vaste plek in onze jaarplanning/ vergaderstructuur.	SKA	Werkgroep digitaal onderwijs en verwerking doorzetten voor aanpassingen en voorbereidingen rondom digitaal onderwijs op de Alk. Investeren in 1 device per leerling Handleidingen voor online lessen maken, volgen en schooling ouders/ personeel			
Medewerkers weten welke ruimte er is om scholing te volgen en worden gestimuleerd en gefaciliteerd om zich verder te ontwikkelen.	SKA				

Ieder jaar worden de speerpunten vertaald naar een jaarplan met specifieke doelen en acties. Aan het eind van het jaar evalueren we deze in een jaarverslag.

BIJLAGEN

1. Vaststellingsformulier Schoolplan
2. Inzet Nationaal Programma Onderwijs
3. Sponsorbeleid
4. Landelijk doelgroepenmodel SO en VSO

1. Vaststellingsformulier schoolplan

Vaststelling Schoolplan			
Naam school:		<i>De Alk</i>	
Periode:		2021 - 2025	
Vaststelling:			
School		Bestuur	Medezeggenschapsraad
Datum: 30-9-2021		Datum: 30-9-2021	Datum: 30-9-2021
Naam: Jolande Brinkman Schoolleider		Naam: Jan Welmers Lid Raad van Bestuur	Naam: Roline Smit i.o. <i>Paul van de Ketterij</i> Voorzitter MR
Handtekening: 		Handtekening:	Handtekening: <i>RSmit</i>

2. INZET NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS

				budget 2021-2022		€ 207.500,00	€ 73.500,00	
		SP/SV/NO	NPO 21-22	NPO 22-23	inzet		2021-2022 berekend	2022-2023 inschatting
Onderwijsproces								
1.	Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen						€ 4.000,00	€ 4.000,00
	Beste Vrienden/ Sensomotoriek		C	C			€ 4.000,00	€ 3.000,00
	Sportieve activiteiten		C	C			€ 16.800,00	€ 5.600,00
	de NT-2 groep		B	B	lkr	0,2	€ 15.000,00	€ 5.000,00
	Investeren in COCP		B	B	Logopedist	0,2	€ 16.800,00	€ 5.600,00
	Muziek onderwijs		C	C	lkr	0,2	€ 2.400,00	€ 2.300,00
	Muziekmiddelen		C	C				
Schoolklimaat								
2.	Investeren in welbevinden collegae door teambuilding		F	F			€ 5.000,00	€ 5.000,00
Kwaliteitszorg en ambitie								
3.	Uitvoeren van een gesprekkencyclus.		F	F	KTC	0,4	€ 37.600,00	€ 12.533,33
	Borging van interventies		F	F				
Onderwijsresultaten								
4.	Kwaliteitscyclus updaten, analyseren en opstellen verbeterplan		B	B	IB	0,4	€ 33.600,00	€ 12.533,33
	Vormgeven van kleinere groepen voor leerlingen		B	B	ass	0,4	€ 20.000,00	€ 6.666,67
	Auditoren training		F	F			€ 3.500,00	
	Scholing							€ 5.000,00
Financiën en huisvesting								
5.	Voldoende middelen op ICT gebied		F	F			€ 30.000,00	
	Voldoende ICT kennis		F	F	IB	0,2	€ 18.800,00	€ 6.266,67
Totaal toegekende inzet							€ 207.500,00	€ 73.500,00

A. Meer onderwijs (binnen of buiten reguliere schooltijden) om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren
[Uitbreiding onderwijs](#)

B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
[Een-op-een-begeleiding \(intensieve individuele begeleiding door leraar, onderwijsassistent of andere volwassene\)](#)
[Individuele instructie \(individuele opdrachten en begeleiding per leerling\)](#)
[Instructie in kleine groepen](#)

C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
[Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen](#)
[Sportieve activiteiten](#)

E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
[Klassenverkleining](#)
[Onderwijsassistenten/instructeurs](#)

F. Faciliteiten en randvoorwaarden
[Interventies gericht op faciliteiten en randvoorwaarden](#)
[Ouderbetrokkenheid](#)
[Digitale technologie \(voor afstandsonderwijs, vo, feedback enzovoorts\)](#)

3. SPONSORBELEID

Alle scholen zijn verplicht om in hun schoolplan aan te geven welk beleid ze voeren met betrekking tot sponsoring.

Onze school houdt zich aan de richtlijnen van het convenant van de overheid, te vinden via:

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/convenanten/2009/02/24/convenant-scholen-voor-primair-en-voortgezet-onderwijs-en-sponsoring.html>

De drie belangrijkste uitgangspunten van het convenant zijn:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid van leerlingen. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en fatsoen.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die de school aan het onderwijs stelt. Het primair onderwijsproces mag niet afhankelijk zijn van sponsormiddelen.
- De GMR heeft instemmingsrecht op beslissingen van het bevoegd gezag over sponsoring.

Tevens zijn de volgende principes van kracht:

- Nieuwe sponsorcontracten moeten zich richten op een gezonde levensstijl van leerlingen.
- Bedrijven mogen alleen met scholen samenwerken vanuit een maatschappelijke betrokkenheid.
- De samenwerking tussen scholen en bedrijven mag geen nadelige invloed hebben op de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van leerlingen.
- De kernactiviteiten van de school mogen niet afhankelijk worden van sponsoring.

Stichting Vrienden van Heliomare

De Stichting Vrienden van Heliomare biedt Heliomare dié financiële middelen die het mogelijk maken net dat beetje extra te doen voor cliënten. De Stichting Vrienden van Heliomare draagt bij aan bijzondere projecten. Projecten die anders niet kunnen worden gerealiseerd. Alle medewerkers van Heliomare kunnen projecten indienen die ten gunste komen aan de cliënten of leerlingen van Heliomare. Deze worden door een werkgroep getoetst.

De Stichting Vrienden heeft een ANBI status. (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Meer informatie: <https://www.heliomare.nl/over-heliomare/stichting-vrienden-van-heliomare/>

4. Landelijk doelgroepenmodel SO

Elke leerling in beeld

		1	2	3	4		5		6		7	
Totaal IQ		< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	PRO 55-80	70 - 89		90 - 110		> 110	
Indeling Inspectie		< 35		35 - 49	50 - 69		70 - 79	80 - 89	90 - 110		110 - 120	> 120
Ontwikkelingsleeftijd (SEO)		0-2 jaar	2-4 jaar	4-6 jaar	6-9 jaar		9-11 jaar		kalenderleeftijd		kalenderleeftijd	
Didactisch functioneringsniveau				FN <E3	FN E3-M5		FN E5-E6		FN M7-M8 Referentieniveau 1F		FN > M8 I-II Referentieniveau 1S/2F	
Leerstandaard		Plancius niveau 1-6	SO-ZML niveau 3	SO-ZML niveau 6	SO-ZML niveau 9 Basisleerlijn ni- veau 4		Basisleerlijn ni- veau 6		Basisleerlijn niveau 8		Basisleerlijn niveau 10	
Leerroutes Passende Perspectieven vanaf groep 6					Passende per- spectieven leer- route 3		Passende perspec- tieven leerroute 2		Passende perspectieven leerroute 1		Passende perspectieven leerroute 1 naar 1S*	
Leerkenmerken		Sensomotorisch en gevoelsmatig	Pragmatisch	Egocentrisch	Egocentrisch en performaal		Performaal en on- gericht		Toepassingsgericht		Betekenisgericht	
Onder- steunings- behoefte t.a.v.	leren en ontwikkelen	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat	
	 sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat	
	communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat	
	fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Op afroep	
	medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Op afroep	
Uitstroombestemming		VSO	VSO	VSO	PRO		PRO VMBO (BBL)		VMBO (KBL, GTL)		HAVO / VWO	
					VSO	VO	VSO	VO	VSO	VO	VSO	VO

* Leerroute 1 naar 1S is een verdere uitwerking van leerroute 1 uit Passende Perspectieven. Waar leerroute 1 stopt bij referentieniveau 1F, gaat leerroute 1 naar 1S verder naar referentieniveau 1S. Het doel van de leerroute 1 naar 1S is om te voorkomen dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, ondanks hun cognitieve capaciteiten voor een havo/vwo-niveau, te laag doorstromen naar niet passend voortgezet onderwijs.

Voor leerlingen met respectievelijk kenmerken van ADHD, autisme spectrum stoornissen (ASS) en dyslexie, geeft SLO in de leerroute 1 naar 1S aan hoe gestreefd kan worden naar zo hoog mogelijke doelen (1S), terwijl tegelijkertijd inzichtelijk is op welke onderdelen deze leerlingen mogelijk ondersteuning nodig zullen hebben op weg naar 1S.

Landelijk doelgroepenmodel VSO

Elke leerling in beeld

		1	2	3	4		5	6	7		
Totaal IQ		< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	PRO 55-80	70 - 89	90 - 110	> 110		
Indeling Inspectie		< 35		35 - 49	50 - 69		70 - 79	80 - 89	90 - 110	110 - 120	> 120
Ontwikkelingsleeftijd (SEO)		0-2 jaar	2-5 jaar	5-8 jaar	8-12 jaar		12-16 jaar		kalenderleeftijd	kalenderleeftijd	
Didactisch functioneringsniveau				FN E3-E4	FN M5-E6		Referentieniveau 1F/ onderdelen 2F	Referentieniveau 2F	Referentieniveau 3F-4F		
Leerstandaard		Plancius 1-6 VSO niveau 2	VSO niveau 6	VSO niveau 9	VSO niveau 12	VSO niveau 12/14	VSO niveau 14 Streven naar eind-ter- men VO	VSO niveau 16 Conform eindtermen VO	Conform eindtermen VO		
Leerroutes Passende Perspectieven Prak- tijkonderwijs				Passende per- spectieven Pro leerroute D	Passende per- spectieven Pro leerroute C	Passende per- spectieven Pro leerroute B	Passende perspectieven Pro leerroute A	Passende perspectieven VMBO leerroute 2F (taal)	Passende perspectieven VMBO leerroute 2A en leer- route 2F (rekenen)		
Leerroutes Passende Perspectieven VMBO BBL/KBL											
Leerkenmerken		Sensomotorisch en gevoelsmatig	Pragmatisch	Egocentrisch	Egocentrisch en perfoormaal		Perfoormaal en onge- richt	Toepassingsgericht	Betekenisgericht		
Onder- steunings- behoefte t.a.v.	leren en ontwikkelen	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaat		
	sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaat		
	communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaat		
	fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel	Op afroep	Op afroep		
	medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel	Op afroep	Op afroep		
Uitstroombestemming		Belevingsgericht	Taakgericht en activerend	Beschut werk**	Arbeid		Arbeid met certifica- ten MBO Entree	MBO 2/3/4	MBO 3/4 HBO/WO		
		Dagbesteding		(beschutte) arbeid **			Arbeid/ Vervolgonderwijs	Vervolgonderwijs			

** Afhankelijk van beschikbare plekken in de regio kunnen leerlingen meer of minder doorstromen naar beschut werk. De praktijk leert dat een groot deel van de leerlingen in leerroute 3 (nog) uitstroomt naar arbeidsmatige dagbesteding. In dat geval kan de regel voor het uitstroomperspectief bij leerroute 3 worden aangepast.